

การบริหารงานจัดเก็บรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา อำเภอัญญาคีรี จังหวัดขอนแก่น
Management of Revenues Collection of Thasala Local
Administrative Organization, Munjakiri District,
Khonkaen Province

อนุวัตร ช่างทา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานจัดเก็บรายได้ และข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา อำเภอัญญาคีรี จังหวัดขอนแก่น โดยเก็บข้อมูลในกลุ่มผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา จำนวน 28 คน จากการตอบแบบสอบถามและสังเกตการณ์ มาวิเคราะห์สรุปเนื้อหาและนำเสนอเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา พบว่า บุคลากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษี ขาดการติดต่อประสานงาน และเครื่องมือในการจัดเก็บภาษีนั้นไม่เพียงพอ ข้อมูลผู้ชำระภาษีไม่เป็นปัจจุบัน ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ชำระภาษีทราบล่วงหน้าอย่างต่อเนื่อง ช่องทางในการให้บริการชำระภาษีไม่เพียงพอและการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและผู้ชำระภาษีก่อนขำขันน้อย การบริหารงานจัดเก็บรายได้ตามโครงสร้างรายได้ที่กฎหมายกำหนดซึ่งมีจำนวนเงินที่จัดเก็บได้เองมีจำนวนเงินที่น้อยมากเมื่อเทียบกับรายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรมาให้ เมื่อมีรายได้น้อยทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลาไม่ให้ความสำคัญกับการจัดเก็บภาษีด้วยตนเอง กับไปหวังพึ่งเงินอุดหนุนจากรัฐบาลมากกว่า การหารายได้ด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานจัดเก็บรายได้ในด้านการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บภาษี และควรออกให้บริการชำระ

ภาษีแก่ผู้ชำระภาษีเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่ไม่สามารถเดินทางมารับชำระภาษีได้ในเวลาราชการ การสร้างแรงจูงใจด้วยการมอบรางวัลให้แก่ผู้ชำระภาษีตามกำหนดระยะเวลา มีการแจ้งประชาสัมพันธ์รายได้จากการจัดเก็บภาษีในปีงบประมาณปัจจุบันให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : การบริหารงาน, จัดเก็บรายได้, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

This research had the objective to study the problems of administering revenue collection, and to provide recommendations for guidelines to improve revenue collection by the Tha Sala Tambon Administrative Organization (TAO) in Manjakiri District of Khon Kaen Province. Data were collected from 28 staff of the TAO using questionnaires and observation.

This study found that the TAO faces problems of inadequate revenue collection staff, poor coordination, shortage of equipment to aid tax collection, out-of-date information on tax payments, insufficient public relations about paying taxes, limited channels for paying taxes, and lack of involvement of community leaders and eligible taxpayers. The management of revenue collection under the legal structure of the TAO generates only a small amount of revenue when compared with the central government receipts and subsidies to the TAO. Thus, there is little motivation of the TAO to conduct tax collection by itself; it is easier to rely on the central government support.

Based on the findings of this study, it is recommended that there should be more use of tax mapping and assets registration tools to increase efficiency of revenue collection. There should be more outreach to eligible taxpayers to make it more convenient to pay taxes, and provide after hours tax collection services. There should be awards and prizes for prompt taxpayers and more publicity of the taxes collected so that the community is aware and informed on a regular basis.

Key words : Management, Revenues Collection, Administrative Organization

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้บัญญัติถึงความสำคัญของการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในมาตรา 78 และมาตรา 281 ถึงมาตรา 290 และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยกฎหมายทั้งสองฉบับมีเจตนารมณ์ที่จะส่งเสริมความเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแล การกำหนดนโยบาย การจัดบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคลท้องถิ่น และการบริหารงานการคลัง มีอำนาจหน้าที่ของตนโดยเฉพาะ คำนึงความสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัดและประเทศภายใต้การบังคับใช้กฎหมายควบคุมการใช้งบประมาณ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่สำคัญในการให้บริการสาธารณะและพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความเจริญก้าวหน้า และเมื่อพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะให้แก่ชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เพิ่มมากขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีภารกิจ บทบาท หน้าที่ ในการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ในท้องถิ่นของตนเองเพิ่มมากขึ้น ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องทำหน้าที่เสมือนรัฐบาลกล่าวคือ (หจวน ชูเพ็ญ, 2552) บทบาทหน้าที่หลักของรัฐบาลที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) หน้าที่ผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการ (Producer or Entrepreneur) สิ่งที่เป็นสินค้าสาธารณะ (Public goods) รวมถึงคุณภาพชีวิตทั้งในด้านการศึกษา ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และด้านสุขอนามัย 2) หน้าที่เป็นผู้สนับสนุน (Supporters) ตลาดหรือภาคเอกชนจัดหาสินค้าและบริหาร 3) เป็นผู้กำกับหรือควบคุม (Regulator or Controller) ในกรณีที่สินค้าและบริการนั้น ๆ เป็นสินค้าส่วนตัวเชิงพาณิชย์ และตลาดหรือภาคเอกชนสามารถดำเนินการได้ดีและมีประสิทธิภาพมากกว่าการให้รัฐบาลดำเนินการ สำหรับประเทศไทย ภาษีอากรนับว่าเป็นแหล่งที่มาของรายได้ที่สำคัญที่สุดของรัฐบาลมากกว่าร้อยละ 90 ของรายได้ทั้งหมด การจัดเก็บภาษีอากรนั้นมีจุดมุ่งหมายหลายประการแต่จุดมุ่งหมายเดิมของการจัดเก็บภาษีอากรก็คือการจัดหารายได้มาใช้จ่ายในการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อสนองตอบต่อความต้องการของประชาชน ดังนั้น รัฐบาลจึงต้องให้ความสำคัญต่อการจัดเก็บภาษีอากรให้มากขึ้น (ประไพพิศ ลิตตาภรณ์, 2537) โดยที่อำนาจในการจัดเก็บภาษีของรัฐมิได้จำกัดอยู่เพียงแต่ส่วนกลางเท่านั้น โดยรัฐได้

มีการกระจายอำนาจในการจัดเก็บภาษีให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นเทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงรูปแบบการปกครองท้องถิ่นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ เช่น กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา มีการกำหนดที่มาของรายได้มี 2 แนวทาง คือ แนวทางที่หนึ่งกำหนดจากรายได้โดยตรง ซึ่งจะยึดหลักที่ชัดเจนของภารกิจหน้าที่ กับแนวทางที่สอง การแบ่งรายได้คือ รัฐบาลกับท้องถิ่นร่วมกันจัดแบ่งภาษีที่ไม่ว่าใครจะเป็นผู้จัดเก็บร่วมกัน ภาษีที่อยู่ในแนวทางนี้มีอยู่มาก เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์หรือล้อเลื่อน ภาษีเหล่านี้รัฐบาลเป็นผู้จัดเก็บแล้วให้ท้องถิ่นไปขอแบ่งไม่ว่าจะแบ่ง ทั้งหมดหรือบางส่วน แต่ที่สำคัญคือ แบ่งแล้วต้องสะท้อนที่มาของรายได้และฐานของภาษีนั่น ๆ

ภาษีถือเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งในการบริหารงานด้านต่าง ๆ พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนการให้บริการสาธารณะในท้องถิ่น จำเป็นต้องใช้เงินและแหล่งรายได้ที่สำคัญของท้องถิ่นก็คือ ภาษี โดยแหล่งที่มาของภาษีประกอบด้วย ภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง ภาษีที่รัฐจัดเก็บแล้วแบ่ง จัดสรร หรือจัดเก็บเพิ่มให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (จรัส สุวรรณมาลา, 2538)

ในอดีตระบบการคลังของไทยถูกรวบอำนาจไว้ที่ส่วนกลางหรือรัฐบาล การจัดเก็บรายได้เกือบทั้งหมดจัดเก็บโดยรัฐบาลกลาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ แม้จะมีอำนาจในการจัดเก็บภาษีบางประเภท แต่รายได้ก็ไม่เพียงพอกับการใช้จ่ายเพื่อพัฒนาท้องถิ่นตนเอง ต้องพึ่งเงินอุดหนุนจากรัฐบาล ซึ่งสาเหตุมาจาก ประการที่หนึ่ง ความเป็นมาในอดีต ราชการส่วนท้องถิ่นถูกกำหนดโดยระเบียบ กฎหมายและข้อบังคับ ทำให้บทบาทและหน้าที่มีจำกัด และมีข้อจำกัดทางด้านความสามารถในการหารายได้ ประการที่สอง ราชการส่วนท้องถิ่นขาดประสบการณ์ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และอาจสรุปได้ว่า “ไม่มีความพร้อม” และประการที่สาม ฐานรายได้ที่มีอยู่ไม่กว้างและมากพอ เนื่องจากภาษีและรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บในปัจจุบัน เป็นรายได้ที่ค่อนข้างน้อยมากเมื่อเทียบกับขนาดของแต่ละท้องถิ่น ในขณะที่ภาครัฐบาลเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บภาษีส่วนใหญ่ของประเทศ ทำให้องค์กรปกครองท้องถิ่นพึ่งพาการจัดสรรภาษีจากรัฐบาล เนื่องจากมีมูลค่าค่อนข้างมาก เมื่อเทียบกับรายได้ที่จัดเก็บเอง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 กำหนดให้รัฐต้องสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกมิติ และรัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและสามารถตัดสินใจ คือการโอน

ภารกิจอำนาจหน้าที่ การจัดเก็บภาษีและการหารายได้ รวมถึงการโอนข้าราชการหรือหน่วยงานราชการจำนวนมาก จากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้แก่ท้องถิ่น ซึ่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางในการกระจายอำนาจทางการเงิน การคลังให้แก่การปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้ (โกวิทย์ พวงงาม, 2548)

1) ศึกษาวิเคราะห์ฐานะการคลังและภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) ปรับปรุงรายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง 3) ปรับปรุงภาษีอากรที่รัฐจัดแบ่งจัดสรรหรือจัดเก็บเพิ่มให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4) ปรับปรุงแนวทางจัดสรรเงินอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5) ทบทวนการจัดหารายได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 6) เสริมสร้างวินัยทางการเงินและการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย ยังต้องพึ่งพิงรายได้จากรัฐบาลอยู่อย่างมากการปรับสถานภาพทางการคลังระหว่างรัฐกับท้องถิ่นเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนภารกิจและหน้าที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องพัฒนารายได้ของตนเอง เพื่อลดการพึ่งพิงจากรายได้รัฐบาลให้มีความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของตนเองในการจัดหารายได้ควบคู่กับการพัฒนาบุคลากร และการรักษาวินัยทางการเงินการคลัง รายได้เป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นของตนมากยิ่งขึ้น รายได้ต่าง ๆ ที่นำมาจัดทำ “ งบประมาณรายจ่าย ” ปัจจุบันยังไม่เพียงพอต่อการบริหารงานในการพัฒนาท้องถิ่น ส่วนใหญ่ยังคงอาศัยเงินของรัฐบาลที่จัดสรรและอุดหนุนตามสัดส่วนของประชากร รายได้ที่องค์กรบริหารส่วนตำบลมองข้ามคือรายได้ที่องค์กรบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเองตามอำนาจหน้าที่ รายได้ส่วนนี้ก็เป็นส่วนที่สำคัญที่จะนำไปพัฒนาในด้านต่าง ๆ การบริหารองค์กรใช้หลักปฏิบัติตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Decentralization) พ.ศ. 2542และพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 โดยทางรัฐบาลได้ถ่ายโอนภารกิจให้ท้องถิ่น เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในทุกด้าน การกระจายอำนาจ คือ การที่รัฐบาลได้โอนภารกิจการบริหารสาธารณะจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นโดยให้หน่วยงานหรือองค์การบริหารส่วนตำบล

รับผิดชอบ (Accountability) อย่างเป็นอิสระจากส่วนกลาง (ละมัย อิมแสน, 2550) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น ได้รับการยกฐานะเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล ตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2540 ตามประกาศใช้พระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในพระราชกิจจานุเบกษา รายได้ส่วนใหญ่ได้มาจากการจัดเก็บภาษี แต่ยังไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้จ่ายในการจัดการสาธารณะแก่ ประชาชนได้ทั่วถึง และให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด จึงจำเป็นต้องมีรายได้เพิ่มขึ้นเพื่อ ตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้นก็คือการจัดเก็บภาษีรายได้และ ค่าธรรมเนียมจากประชาชนให้ครบถ้วนถูกต้องและเป็นธรรมมากที่สุดนั่นเอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วน ตำบลท่าศาลา อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดเก็บรายได้ ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการศึกษาข้อมูลจากเอกสารระเบียบข้อบังคับต่างๆ ด้านการจัดเก็บรายได้ และเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยการสังเกตพฤติกรรมและการตอบแบบสอบถามของประชากร ตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง คือคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา อันได้แก่ นายก และรองนายก องค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา และสมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบลท่า ศาลา ปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา หัวหน้าสำนักปลัด และหัวหน้าส่วนการ คลัง รวมจำนวน 28 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์สรุปเนื้อหาตามวัตถุประสงค์และ นำเสนอเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

การพัฒนาการจัดเก็บรายได้ด้วยการนำระบบของแผนที่ภาษีและทะเบียน ทรัพย์สินมาใช้ในการบริหารงานจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ เป็น

การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีทางหนึ่งที่ได้ข้อมูลที่ต้องชัดเจน ครบถ้วนซึ่งจะสามารถวางแผนการจัดเก็บรายได้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา

ด้านการปรับเปลี่ยนวิธีการและหาช่องทางในการให้บริการการจัดเก็บภาษีเพื่อความสะดวกแก่ผู้ชำระภาษี มีการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายทำเป็นประจำและสม่ำเสมอ ประชาสัมพันธ์ทางวิทยุ หนังสือแจ้งชำระภาษี แจกเอกสารการชำระภาษี ออกประชาสัมพันธ์ตามบ้านผู้ชำระภาษีเป็นวิธีที่ดีที่สุดและได้ผลดี ด้านการให้ประชาชนให้ความร่วมมือในการชำระภาษีอากรเพิ่มขึ้น ให้นำชุมชนเข้าอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีแก่ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประชาคมหมู่บ้าน จะได้นำความรู้ที่อบรมไปเล่าให้แก่ผู้ชำระภาษีฟัง สร้างความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของผู้ชำระภาษีจัดเวทีประชาคมเพื่อให้ผู้เสียภาษีได้มีโอกาสถามปัญหาเกี่ยวกับเรื่องภาษีต่างๆ ไม่เข้าใจในเรื่องภาษีและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการปรับช่องทางในการให้บริการจัดเก็บภาษีเพื่อให้ผู้ชำระภาษีได้สะดวกสบายในการชำระภาษี การออกจัดเก็บภาษีเชิงรุก โดยการออกไปเก็บภาษีถึงสถานประกอบการสร้างแรงจูงใจในการชำระภาษีด้วยการแจกของที่ระลึกแก่ผู้ชำระภาษีในเวลาที่กำหนด เพิ่มระยะเวลาการให้บริการโดยการออกบริการผู้เสียภาษีในวันหยุดราชการถึงที่บ้านไม่เสียเวลาในการชำระภาษีผู้ให้สัมภาษณ์ควรมีการเพิ่มบุคลากรการจัดเก็บรายได้ให้เพียงพอและเพิ่มเครื่องมือในการจัดเก็บภาษีควรใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินนำมาใช้ในการเก็บภาษีให้เป็นปัจจุบัน เพิ่มช่องทางในการชำระภาษีด้วยการออกเก็บภาษีที่บ้านผู้ชำระภาษีในวันหยุดราชการและในเวลาตอนเย็นหลังเวลาราชการ เพิ่มแรงจูงใจให้ผู้ชำระภาษีรายใหม่และรายเก่าด้วยการมอบรางวัลและใบประกาศเกียรติคุณแก่ผู้ชำระภาษีตามที่กำหนด มีการแจ้งประชาสัมพันธ์รายได้จากการจัดเก็บภาษีในปีงบประมาณปัจจุบันให้ประชาชนทราบ

ข้อเสนอแนะ

สิ่งที่พบจากการศึกษาพบว่าการบริหารงานจัดเก็บรายได้บุคลากรในการบริหารงานจัดเก็บไม่เพียงพอต่องานที่ทำ และเครื่องมือในการจัดเก็บภาษีไม่เพียงพอขาด

การติดต่อประสานงาน ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ชำระภาษีอย่างต่อเนื่อง ช่องทางในการให้บริการน้อยไม่เพียงพอ การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและผู้ชำระภาษีน้อย

ควรมีการเพิ่มบุคลากรการจัดเก็บรายได้ให้เพียงพอและเพิ่มเครื่องมือในการจัดเก็บภาษีควรใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินนำมาใช้ในการเก็บภาษีให้เป็นปัจจุบัน เพิ่มช่องทางในการชำระภาษีด้วยการออกเก็บภาษีที่บ้านผู้ชำระภาษีในวันหยุดราชการและในเวลาตอนเย็นหลังเวลาราชการ เพิ่มแรงจูงใจให้ผู้ชำระภาษีรายใหม่และรายเก่าด้วยการมอบรางวัลและใบประกาศเกียรติคุณแก่ผู้ชำระภาษีตามที่กำหนด มีการแจ้งประชาสัมพันธ์รายได้จากการจัดเก็บภาษีในปีงบประมาณปัจจุบันให้ประชาชนทราบ

เอกสารอ้างอิง

- โกวิทย์ พวงงาม. (2550). *มิติใหม่การปกครองท้องถิ่น วิสัยทัศน์กระจายอำนาจ และการบริหารงานท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สมาธรรม.
- จรัส สุวรรณมาลา. (2538). *ปฏิรูประบบการคลังการกระจายอำนาจสู่ภูมิภาคท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ประไพพิศ ลิตาภรณ์. (2537). *ความพยายามในการจัดหารายได้ของเทศบาลนครเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ละมัย อัมแสน. (2550). *แนวทางในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนในกระบวนการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว*. รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยปกครองท้องถิ่น บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- หควณ ชูเพ็ญ. (2552) *โครงสร้างและภาระหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นกับความสัมพันธ์ในการแสดงความรับผิดชอบของการปฏิบัติหน้าที่*. ขอนแก่น : ธรรมขันธ์.